

Strategi for plejefamilieområdet

”

Stærke børn i stærke
plejefamilier

TØNDER
KOMMUNE

Indhold

Forord	s. 3
Baggrund og fakta	s. 4
Formålet med strategien	s. 7
De 4 indsatsområder	s. 7
01 Plejebørnernes trivsel og læring	s. 8
02 Rekruttering, fastholdelse og samarbejde	s. 10
03 Uddannelse og opkvalificering	s. 12
04 Familie, netværk og civilsamfundet	s. 14
Implementering	s. 16

Forord

Stærke børn i stærke plejefamilier

Det er vigtigt, at anbragte børn og unge får en kontinuitet i anbringelsen, så de kan vokse op i stabilitet og tryghed og med mulighed for at slå rod i hverdagen.

Det sætter barnets lov gode rammer for. Loven indrammer også, at barnet eller den unge kender sit ophav og så vidt muligt bevarer kontakten til familie og netværk.

Gode plejefamilier helt afgørende for, at anbragte børn og unge kan få en tryk, stabil og kærlig opvækst. Når et barn anbringes i en netværks- eller plejefamilie, skal kvaliteten være i orden, og plejefamilien skal være klædt godt på til den store opgave det er, at tage vare på et omsorgssvigtet barn.

I Tønder Kommune er ambitionen, at de børn og unge, der ikke kan bo hjemme, så vidt muligt anbringes i en plejefamilie. Når anbringelse i netværkspleje- og plejefamilier er vores første valg, skyldes det, at vi ved, at det er bedst for børnene at vokse op i en familie.

I Socialudvalget er vi glade for de mange dygtige plejefamilier vi har. Netværks- og plejefamilierne gør en kæmpe indsats ved år efter år, at åbne deres hjem og tage hånd om et plejebarn.

Socialudvalget er derfor stærkt optaget af, at vi også har nok kompetente plejefamilier. Derfor har vi valgt at revidere den nuværende strategi for plejefamilier, så den er tilpasset plejefamilieområdet nu og fremover.

Plejefamilier, som løser opgaver for Tønder Kommune, har været inviteret til at give input til revideringen på sommerbrunchen 2024, sammen med en række fagfolk på området. Der kom mange gode og konkrete forslag til strategien, som nu foreligger i sin reviderede form.

Jeg vil, på Socialudvalgets vegne, gerne benytte lejligheden til at takke for jeres væsentlige bidrag ind i processen, og også sige en tak for det store arbejde I som plejefamilier lægger hver dag til gavn for de anbragte børn.

I Socialudvalget er vi ikke i tvivl om, at strategien både udstikker retning og også sætter et positivt præg på udviklingen af området. Vi håber også, at den vil fremme samarbejdet mellem plejebørn og deres familier, plejefamilier og fagpersoner.

Barbara Krarup Hansen
Forkvinde for Socialudvalget i
Tønder Kommune

Baggrund

Baggrunden for strategien

Ønsket om en strategi for plejefamilier og en revidering af strategien er et centralt element i Socialudvalgets arbejde på det specialiserede sociale område.

Socialudvalget ønsker at sætte handling bag ordene, med at forbedre indsatsen for udsatte og anbragte børn og unge. Ønsket om en ekstraordinær fokus på plejefamilieområdet, er forankret i Tønder Kommunes politiske sektorplan for det specialiserede socialområde, Sammenhængende Børne-, Unge-, og Familiepolitik, strategien Uddannelse til alle, og er helt i tråd med barnets lov.

Socialudvalgets vision er, at de børn og unge, der ikke kan bo hjemme, så vidt muligt anbringes i en plejefamilie. Forskningen peger på, at det er bedst at vokse op i en familie i et trygt omsorgsmiljø med mulighed for at danne og bevare nære og stabile relationer. Det giver den bedste grobund for et godt voksenliv med uddannelse og job.

Forhold, fakta og udfordringer på plejeområdet

Tønder Kommune er blandt de kommuner i Danmark, der har den højeste andel anbragte børn i en plejefamilie. På landsplan er 61 % af alle anbringelser i en plejefamilie, hvor det i Tønder Kommune er 80 %. **Kilde VIVE. Anbragte børn i Danmark 2022.*

I forhold til rekruttering af plejefamilier, er der en række væsentlige parametre som spiller ind.

I hele landet, såvel som i Tønder Kommune, er gennemsnitsalderen for plejefamilierne relativt høj. I 2021 var gennemsnitsalderen på landsplan 54 år og i Tønder Kommune 55,2 år.

I hele Danmark er 93 % af plejefamilierne par og 98,2 % af de almindelige plejefamilier er etniske danskere. I 2022. Til sammenligning bor og lever flere voksne personer i Danmark alene end som par og næsten 10 % af den danske befolkning har en anden etnisk baggrund en dansk.

**Kilde Danmarks Statistik.*

I lighed med andre kommuner er det i Tønder Kommune, svært at rekruttere plejefamilier, når et barn eller en ung skal anbringes. Særligt er det svært at finde yngre plejefamilier.

I relation til plejebørnene klarer anbragte børn sig generelt dårligere i skolen og færre tager 9. klasses afgangsprøve.

Adopterede børn og børn i netværkspleje klarer sig bedst i uddannelse og job, mens børn anbragt i plejefamilie klarer sig bedre end børn anbragt på børne- og ungehjem. 10 – 15 % af børnene anbragt i plejefamilie tager ikke 9. klasses afgangseksamen, og for anbragte børn på børne- og ungehjem er tallet til sammenligning 45 %.

** Kilde anbragte børn i Danmark VIVE 2024.*

Social- og Boligstyrelsen har i 2024 udgivet fem anbefalinger til den gode anbringelse, som kan være med til at danne rammen om et godt børneliv som anbragt. De fem anbefalinger er:

- Understøt tilknytning til dagtilbud, skole, uddannelse, og fritidsjob
- Understøt adgang til sociale fællesskaber uden for anbringelsesstedet
- Vedligehold og støt relationen til det nære netværk, familie og venner
- Skab kontakt til voksne på anbringelsesstedet i trygge og hjemlige rammer
- Styrk barnets eller den unges forståelse af eget ophav og egen historie.

**Kilde: Fem anbefalinger til den gode anbringelse. Social- og Boligstyrelsen 2024.*

Ovenstående viden gør, at det fortsat er relevant et bevare strategien for plejefamilieområdet. Men det er også nødvendigt at revidere strategien, så den er tilpasset den viden og de udfordringer der er på området anno 2025.

Formålet med denne strategi er at sikre:

- At så mange anbragte børn som muligt også i fremtiden, kan tilbydes en plejefamilie
- At plejefamilieområdet er rustet til at kunne udvikle sig og løse de udfordringer området står overfor.

Den fremtidige strategi for plejefamilieområdet indeholder fire indsatsområder, som sætter retningen for plejefamilieområdets udvikling. Indsatsområderne er samtidig et svar på, hvordan der vil blive arbejdet med udfordringerne og den viden der foreligger.

De 4 indsatsområder er:

Plejebørnenes trivsel og læring

I Tønder Kommune sættes barnet i centrum og inddrages alderssvarende. Det gøres blandt andet med barnets lov i ryggen, men også ved at have nogle stærke grundlæggende principper, som udgør fundamentet for samarbejdet, når det involverer børn og unge.

Barnet i centrum og inddragelsen skal understøtte, at alle børn, forældre og fagprofessionelle arbejder sammen om at give børnene kompetencer og forudsætninger for en god barndom og til at vælge og gennemføre en uddannelse.

De grundlæggende principper der arbejdes ud fra er: Tidlig indsats, trivsel, fællesskab, forældresamarbejde, tværfagligt samarbejde og øget faglighed.

Når et barn anbringes, er hensigten at skabe stabilitet og kontinuitet i barnets liv og sikre den rette støtte. Det danner grundlag for, at barnet får mulighed for at udvikle sig på samme vis som andre børn. Derfor er matchprocessen mellem barn og plejefamilie essentiel. Det rette match mellem et barn og en plejefamilie udgør det første grundlag for den gode anbringelse i Tønder Kommune, og er med til at sikre stabilitet for barnet og forebygge sammenbrud i anbringelsen.

Når barnet anbringes i en plejefamilie er et centralt mål i indsatsen, at plejefamilien bidrager til, at barnet i så høj grad som muligt, indgår i sociale relationer og får opbygget kompetencer til at kunne leve et selvstændigt voksenliv i overensstemmelse med egne ønsker og behov.

I Tønder Kommune fokuseres der derfor på, at understøtte en udvikling mod at mestre eget liv. Her rettes et stærkt fokus på tidlige og forebyggende indsatser. Målet er, at barnet mestrer eget liv, med en støtte der er mindst muligt indgribende og som matcher den enkeltes udfordringer.

Tønder Kommune arbejder rundt om hele familien og i helheder med familien. Tilbuddet til barnet rækker også ud til barnets familie og netværk. Indsatserne koordineres tæt med barnet og familien og de aktører der er involveret. Heri er overgange fra barn til voksen også et vigtigt arbejdsfelt.

Tønder Kommune vil vejlede og støtte plejefamilierne i at skabe en udvikling, der gør at barnet over tid mestrer eget liv, og også lærer at mestre den almindelige hverdag.

Skolegang er grundlæggende for at kunne klare sig selvstændigt i voksenlivet og uddannelse er en beskyttende faktor. Børn der er anbragt i en plejefamilie klarer sig ofte dårligere end andre elever og færre tager folkeskolens afgangseksamen.

Derfor skal Tønder Kommune fortsat arbejde målrettet med at skabe fleksible rammer og vilkår, så anbragte børn lykkes med skolegangen og dermed får en uddannelse.

Fokusområder der skal arbejdes med, for at plejebørnene lykkes i forhold til trivsel og udvikling i plejefamilien

- Understøtte det gode match af barn og plejefamilie.
- Inddrage barnet alderssvarende.
- Tale om og tro på at barnet godt kan og turde stille krav.
- Støtte barnet i at bevidne barne- og ungdomslivet som anbragt.
- Tæt samarbejde med skoleområdet med fokus på at skabe fleksible rammer og vilkår til anbragte børns læring.
- Belyse de lokale forhold om hvor mange anbragte børn der gennemfører folkeskolens afgangseksamen.
- Skabe gennemsigtighed og kompetencer i de forskellige livsfaser og overgange i et plejebarns liv.
- Fokus på at støtte den unge med uddannelse, beskæftigelse, netværk og selvstændigt at mestre eget liv.

Plejebørnenes
trivsel og læring

Rekruttering, fastholdelse og samarbejde med plejefamilierne

Der skal rekrutteres flere plejefamilier i Tønder Kommune. Dels fordi en stor del af plejefamilierne over den næste årrække vil nærme sig pensionsalderen. Dels fordi det er vigtigt, at der er plads til at finde det helt rigtige match mellem barn og plejefamilie.

Der skal derfor arbejdes for at gøre rammer og arbejdsforhold så attraktive som muligt for plejefamilier, så plejefamilieområde forbliver bæredygtigt.

Der skal også arbejdes med at rekruttere nye målgrupper af plejefamilier og Tønder Kommune vil bane vejen for, at der tænkes i diversitet og nye muligheder, herunder også i endnu højere grad, at indtænke barnets netværk og det udvidede netværk.

For at lykkes med gode anbringelsesforløb, kræver det et tæt samarbejde mellem plejefamilierne og Tønder Kommune, herunder børne- og ungerådgivere, plejefamiliekonsulenter, læringskonsulent og andre samarbejdspartnere.

Plejefamilierne skal opleve helhed og sammenhæng i plejeforløbet og i de indsatser der bevilliges. Tønder Kommune vil arbejde for information, gennemsigtighed, dialog og tydelige retningslinjer som grundlag for det gode samarbejde med plejefamilierne.

Socialudvalget i Tønder Kommune har et stort fokus på den fortsatte udvikling af familieplejeområdet og har ønske om et dialogbaseret samarbejde med plejefamilierne. Derfor inviteres plejefamilierne og politikerne til årlige begivenheder, der sætter rammen for at kunne vidensdele og høre om arbejdet inden for området.

Fokusområder der arbejdes med for at lykkes med rekruttering, fastholdelse og samarbejde med plejefamilierne

- Indgå i et kommunalt netværk og samarbejde om rekruttering og fastholdelse af plejeområdet.
- Styrke samarbejdet mellem myndighed, herunder handicapområdet, familieplejekonsulenterne, læringskonsulenten og plejefamilierne, for at skabe helhed og sammenhæng i de samlede sociale indsatser i plejeforholdet.
- Fokus på smidige kommunikationsgange, enklere administration og dokumentation i arbejdet som plejefamilie.
- Tydeliggøre hvilke fagpersoner der gør hvad på området.
- Løbende justere informationsmateriale til plejefamilierne og inddrage pleje- og netværksfamilier i nye tiltag.
- Tilbyde Kommunal administration af en pensionsordning.

Rekruttering,
fastholdelse og
samarbejde med
plejefamilierne

03

Uddannelse og opkvalificering af plejefamilierne

Stærke børn i stærke plejefamilier kræver at plejefamilierne har mulighed for at opnå relevant viden gennem uddannelse og opkvalificering.

Når et barn anbringes i en plejefamilie er det Tønder Kommunes ansvar at sikre, at plejefamilierne er klædt tilstrækkeligt på til at løfte den opgave, det er at tage vare på et omsorgssvigtet barn.

Det kalder på uddannelse og opkvalificering, men det kalder også på en tæt faglig sparring med familieplejekonsulenter, læringskonsulent andre fagpersoner og familieplejekollegaer, og at der er en let adgang til børne- og ungerådgiverne.

Uddannelse og opkvalificering går på den måde også hånd i hånd med sparring med konsulenter, rådgivere og kollegaer, hvor læring omsættes til praksis.

Fokusområder der arbejdes med for at lykkes med uddannelse og opkvalificering af plejefamilierne

- Fokus på at uddanne nye plejefamilier i Tæt Støttende Opstartsforløb for Plejefamilier - TSOP.
- Understøtte et stærkt fagligt netværk og aktiviteter blandt plejefamilier, herunder er faggrupper, supervision, netværksgrupper og cafémøder.
- Oplyse om relevante efteruddannelsesforløb og brush up forløb samt kurser rettet mod alle plejebørns aldre og behov.
- Holde to årlige arrangementer for plejefamilierne for at understøtte det kollegiale fællesskab og netværk.

Uddannelse og
opkvalificering af
plejefamilierne

04

Familie, netværk og civilsamfundet

Biologisk familie og netværk udgør et væsentligt fundament for det anbragte barn, da det hjælper barnet med at forstå sin egen baggrund og identitet og på den måde er med til at give barnet en følelse af tilhørsforhold og kontinuitet i livet.

Forskning peger på, at børn i plejefamilier udvikler sig bedre, hvis de opretholder en regelmæssig kontakt med deres biologiske forældre. Når plejefamilien viser respekt for barnets biologiske forældre, hjælper det barnet med at udvikle en positiv selvopfattelse. Det er derfor vigtigt at støtte plejefamilien i at samarbejde med og inddrage barnets biologiske familie og netværk under anbringelsen.

Netværksplejefamilier der som ofte er rekrutteret fra barnets eksisterende netværk sikrer, at barnet kan forblive i kendte omgivelser og kan være med til at opretholde vigtige familiære relationer under anbringelsen. Der giver barnet en større mulighed for at bevare og kende sit ophav og identitet. Tønder Kommune søger derfor, der hvor det er muligt, at bruge netværkspleje.

Frivillige organisationer og NGO'er kan være med til at støtte plejefamilierne gennem de forskellige organisationer og initiativer, der tilbyder ressourcer, viden og støtte. Men kan også være med til at give plejebørn og plejefamilier vigtige netværk og støtte op om at barnet fx får et godt fritidsliv.

Fokusområder der arbejdes med for at understøtte familie, netværk og civilsamfundet i plejefamilierne

- Inddrage og samarbejde med barnets biologiske familie og netværk, for at skabe identitetsdannelse og tydelige sammenhænge i livet for barnet og den unge.
- Systematisk at bruge familierådslagning og netværksskort for at undersøge muligheden for at anbringe barnet i en familie- eller netværkspleje og skabe og holde kontakt til barnets mødre og fædre biologiske familie og netværk under anbringelsen.
- Udvikle og holde fokus på sociale netværk for børn og unge i plejefamilier.
- Understøtte frivillige organisationer og NGO'er, der tilbyder netværksdannelse og andre tiltag for plejebørnene og plejefamilierne.

Familie, netværk og
civilsamfundet

Implementering

Stragetien vil fortsat være forankret i Børn- og Familie, hvor der i samarbejde med barnet, familien, netværket, plejefamilierne, andre fagpersoner og frivillige organisationer vil blive arbejdet med implementeringen.

Socialudvalget vil årligt få en afrapportering.

Den reviderede strategi træder i kraft 1. januar 2025.

TØNDER
KOMMUNE